

לישראל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	חטיבת
המידע	חופש	תא
073-3862131		טל':
תשפ"ג	תמוז	י"ד
2023	יולי	03

לכבוד,

איתנו בצר

"התנועה לחופש המידע"

שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא שימוש ומפגעי אסבסט
שלך: בקשת חופש מידע מיום 7 בדצמבר 2022

1. להלך התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.
2. נחدد כי קיימים שני סוגי אסבסט אליהם מתייחס החוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, תשע"א-2011 (להלן: "חוק האסבסט"). הסוג הראשון הוא אסבסט צמנט – מוצר העשוי תערובת של אסבסט ומלט במצב קשיח; והסוג השני הוא אסבסט פריך – אסבסט או תערובת המכילה אסבסט במצב מפורר.
3. **ביחס לסעיפים 1 ו-2 לבקשתך**: סעיף 4 לחוק האסבסט מתיר להמשיך את השימוש במוצר אסבסט צמנט שהיה בו שימוש ערב יום התחילה, ככל שמדובר באותו השימוש ובאותו המוצר. כלומר, מקום בו מדובר באסבסט צמנט במצב תקין שאינו עולה לכדי מפגע אסבסט, ניתן להמשיך את השימוש הקיים בו, כאמור.
4. ככלל, האסבסט המצוי במבנים בגנות בצה"ל, הוא אסבסט צמנט, וביחס למבנים אלה ניתן להמשיך את השימוש הקיים.
5. לאור השינויים התכופים בבינוי ובהריסה במחנות צה"ל, החלה בחודש אפריל 2023 עבודת מטה, במסגרתה נערך תהליך עדכון של רשימות המחנות בהם קיים אסבסט צמנט. תהליך זה טרם הושלם. לאור האמור, בקשתך בהקשר זה, נדחית בהתאם לסעיף 9(ב)(2) לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"). עם זאת, ובהתאם לאיזון המתחייב מכוח סעיף 10 לחוק, מצ"ב רשימת הבסיסים אשר ביחס אליהם הסתיימה עבודת המטה, ונמצא בהם אסבסט צמנט, בנספח א'.
6. **ביחס לסעיף 3 לבקשתך**: באשר לבקשתך לקבלת רשימת הבסיסים שפנו לאור המצאות מפגעי אסבסט בין השנים 2019-2022, מבדיקה שנערכה עולה כי בשנים אלו לא היו אירועי אסבסט שבגינם פונו בסיסים או שמשרתים נדרשו לא להגיע אליהם. לאור האמור, בקשתך לקבלת מידע בהקשר זה, נדחית בהתאם לסעיף 8(3) לחוק.
7. **ביחס לסעיף 4 לבקשתך**: בקשתך בסעיף זה אינה מנוסחים כבקשה לקבלת מידע כהגדרתו בסעיף 2 לחוק, אלא כבקשה לקבלת ידע בדרך של מענה על שאלון. בהתאם לפסיקת בתי המשפט, בעת מענה לבקשת חופש מידע, אין חובה להשיב לשאלונים (ראה ע"מ 6930/12 צבי טירם נ' משרד הביטחון; וכן עת"מ 1084/07 קורדובה נ' עיריית ירושלים). על אף האמור, מצאנו להשיב לבקשתך לגופה. כפי שפורט בבקשתך, בשנת 2019, הוטל על צה"ל עיצום כספי, בין היתר בשל עיכוב בפינוי אסבסט פריך מכלי טייס של חיל האוויר. עיצום זה טרם שולם שכן מתנהל לגביו שיח שטרם מוצה בין משרד הביטחון לבין המשרד להגנת הסביבה.
8. **ביחס לסעיף 5 לבקשתך**: מצ"ב בנספחים ב' ו-ג' פקודת מטכ"ל ונוהל בקשר לטיפול באסבסט.
9. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.

בברכה,

סא"ל, ליאת, שילה
רע"ן תקשורת פנים
ב/דובר צה"ל והממונה על חופש המידע בצה"ל

דובר צה"ל
IDF Spokesperson

נספח א'

מ"א	זוה"ל	אט"ל	אנ"א	ז"ל	פקטור	תקשור	אמ"ן	פקטור	פצ"ל	פז"ם
מחנה מטכ"ל	בית נבאלה	מחנה מטכ"ל	מחנה מטכ"ל	בטר דוחן	רמלה	גדעונים	ברקאי	בית ליד	אביבים	יאב
לשכת גיס ענדיה	גדחת-גרנר	לשכת גיס ענדיה	מחנה אלון	בטר ניצנים	נצרת משטרה		הר יבית	ג'אליס	אביטל	משמר הנגב
מקלף	גמלא	מקלף	מקלף	ינגייט			מכרשית	ליפקין	אורטל	מצודת אילת
תה"ש	שורה	תה"ש	תה"ש	מרו"ם			מרחבים	מחנה אריה	אליקים	בא"ח גבעתי
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			פלוגת	מחנה פלס עלין	ארמון	קציעות
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			צנפיים	מחנה אדם	בידית	בא"פ דחום
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			גלילות	נחשון (חובבון)	בית דן חיפה	חטמ"ר עזה
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			לינקולן	שרגא	בית הלל	שדה חימן
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			סירקין	ענחוט	בית הלל - מחלצת	בא"ח נחל
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מפח"ט שמרון	גיבור	צאליס	
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			לוח	דליה		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מוצב מנבא שילה	העמקים		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מוצב שפרה	הר בירה		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מפח"ט יגדה	מירן מנהלתי		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מפח"ט עבין	השומרים		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מוצב כרמי צור	זרעית		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מוצב הרודין	חומה		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			פילבאקס מיצד	חושן		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מפח"ט אפרים	סירה מחסנים		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מוצב צאפים	יערה		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מוצב קיד	יפעת		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מחנה אריה	יפתח		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מוצב פלס נחל	יצחק		
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			ידן			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			כנען ממסר			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			כנען משטרה			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			כרמל צרפתי			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			לפיד			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מגידו			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			חוות השומר			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מחנה אלון			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מחניים			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מנרה			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מעלול			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מצפה עדי			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מצפה פאר			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מרפא			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			נחל גולן			
מחנה אדם	סירה דחום	מחנה אדם	מחנה אדם	מחנה אדם			מנרה			

נספח ב'

63 0105
הוראות פיקוד עליון
הפקודה מודפסה במאגזין 2016

בלמים

פ"מ 63.0105 – מניעת מפגעי אסבסט בצה"ל

הגדרות

1. בפקודה זו –

- א. אוכלוסייה מבוקרת – משרת בצה"ל או עובד צה"ל (להלן 'כוח אדם צה"לי') בעל אישור לעבוד עם מכלולי אסבסט, אוכלוסייה זו נדרשת לעבור בדיקה חד פעמית, על פי הוראות קצין הרפואה הראשי.
- ב. אחראי מקצועי – נציג שמינה ראש אס"ל לשמש כנציג צה"ל בוועדה המקצועית לאסבסט ולאבק מזיק שהוקמה לפי סעיף 42 לחוק.
- ג. אסבסט: אסבסט פריך; אסבסט צקנט וסיבי אסבסט – כהגדרתם בחוק.
- ד. בודק מעבדה מוסמך – עובד במעבדה מוסמכת, שהוסמך על ידי מפקח העבודה הראשי והרשות הלאומית להסמכת מעבדות לכיצוע ניסור של גורמי סיכון כימיים.
- ה. בעל תפקיד בתחום הגנת הסביבה, רמ"ד הגנת הסביבה – כקבוע בהוראות הקבע של אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה.
- ו. גופי הבינוי בצה"ל – יחידות ומרחבי הבינוי של הסמכויות, או מי שהופקד על מדיניות ביצוע פעולות הבינוי והתשתית באס"ל.
- ז. הנורם הרפואי הבכיר ביחידה – קצין הרפואה היחידתי בדגנה הנבונה ביחידה.
- ח. החוק – החוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011.
- ט. המשרד – המשרד להגנת הסביבה.
- י. הסמכויות – אגפי המסכ"ל, הפיקודים המרחביים והרועות – כהגדרתן בהפ"ע 2.0706 בדבר "הגנת הסביבה בצה"ל".
- יא. התקנות – תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות הציבור והעובדים באבק מזיק), התשמ"ד-1984.
- יב. חייל – בפקודה זו, לדבות אורח עובד, הנמצא בשליחות או המתנדב בצה"ל.
- יג. מבנה – כל מבנה המיועד או נתון לשימוש בני אדם על דרך של שהייה, מתן שירות לחיילים או מגורים.
- יד. מנהל רישוי האסבסט או ממזנה האסבסט במשרד – הממונה האחראי לתחום האסבסט במשרד להגנת הסביבה שמונה מטעם השר להגנת הסביבה.
- טו. מפגע אסבסט או מפגע – נוכחות של סיבי אסבסט באוויר או שחרור של סיבי אסבסט לאוויר, לעניין הגדרה זו, כל אחד מאלה הוא מפגע אסבסט:
 - (1) אסבסט צמנט במצב שרוף או מרוסק, וכן אסבסט צמנט שבור במידה ניכרת.
 - (2) אסבסט פריך החשוף לאוויר, במצב שבור או מרוסק במידה ניכרת, או שיש חשש סביר לכך שיתפורר בעת מגע.

57	מקד"ר	
הצבא	ענף	בריאות
<u>גיהות</u>	<u>תחום</u>	
03-7376941	טל':	
03-7377331	פקס:	
2013_0119	סימוכין:	
2013	נובמבר	26

הנדון: טיפול במפגע אסבסט - נוהל הערכת לחירום

1. בשט שריפה או קריסה של לוחות אסבסט, משתחררים סיבי אסבסט לאוויר, שהוא כידוע חומר מסרטן לבני אדם. סיבי אסבסט הנכנסים לגוף דרך מערכת הנשימה עלולים לגרום להתפתחות סרטן ריאות ומחלות ממאירות נוספות, שאינן ניתנות לריפוי. מחלות אלה עלולות להתפתח גם כתוצאה מחשיפה סביבתית נמוכה, לאחר עשרות שנים ממועד החשיפה.

2. מטרה

טיפול במבני אסבסט שנפגעו כתוצאה משריפה, קריסה, הריסה, על מנת להפחית את פוטנציאל הנזק הבריאותי והמפגע הסביבתי שעלול להיגרם מפיוור סיבי אסבסט, ולהנחות את הגופים האחראיים בצה"ל לטיפול באיחזעים בהם מעורב אסבסט.

3. שיטה

שלבי הפעילות:

שלב א' - פעולות חירום עד הגעת כוחות ההצלה;

שלב ב' - פעולות מיידיות להפחתת פיוור סיבי אסבסט ממבני האסבסט שקרסו לאוויר והסתעם למוקדי אוכלוסייה - לביצוע עי"י אנשי מקצוע מאושרים לעסוק באסבסט (כוחות ההצלה);

שלב ג' - פינוי פסולת האסבסט מהמבנים וניקוי האתר מסיבי אסבסט עי"י אנשי מקצוע מאושרים לעסוק בתחום לאחר האירוע.

4. פירוט השלבים:

שלב א' - הנחיות לביצוע מיידיות, עד הגעת כוחות ההצלה (כבי אש, צוותי רפואה, הג"ס).

1) העוסקים במלאכת הטיפול במבנה אסבסט, חייבים בחבישת ציוד למיגון נשימתית מתאים לאסבסט: מסיכה (מק"ט 595622158), מסנן (מק"ט 595622131) וסרבל חד פעמי (מק"ט 595622085). כ"כ יש לספק כפפות חד פעמיות לעבודה מכאנית. המסננים, הכפפות והסרבל בתום העבודה יושלכו כפסולת אסבסט.

2) יש לסגור את המתחם, ולמנוע כניסה אפשרית של אוכלוסייה הכללית באמצעות סרטי בידוד, בטווח של 50 מ' מהמפגע.

3) יש להציב שילוט אזהרת בנטח הבא:

הכניסה אסורה!!

סכנה - מכיל סיבי אסבסט!

המגע מיצירת אבק!

סכנת סרטן ומחלות דרכי הנשימה!